

AVSNITT 1: NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

Namnet på ämnet eller blandningen **Butan**

Artikelnummer Butan

Användning av ämnet eller blandningen

Butangas eller butan/propangasblandning under tryck för drift av campingutrustning t.ex. kök, lyktor och brännare. Säkerhetsdatablad nr 2. Edition 2010-11-26. Omräknat till GHS/CLP 2010-11-29.

Namnet på bolaget/företaget

Primagaz Sverige AB
Kraftverksvägen
444 32 Stenungsund

Telefonnummer för nödsituationer

Alf Hellgren
Telefon: +46 (0)157 180 29
Mobil: +46 (0)705 740387
E-Post: ahe@primagaz.se

I nödläge kontakta även giftinformationscentralen, larmnr 112
Giftinformationscentralen icke-akut: Tel 08-33 12 31

Varan består av ett rent eller nästan rent ämne.

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt "EG 1907/2006: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006... (REACH), Bilaga I: ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM BEDÖMNING AV ÄMNEN OCH UTARBETANDE AV KEMIKALIESÄKERHETS RAPPORTER" har ännu ej utförts.

AVSNITT 2: FARLIGA EGENSKAPER

Faroklassificering enligt 67/548/EEG.

Extremt brandfarligt

Riskfraser

R12 Extremt brandfarligt

Viktiga råd för säker hantering

Produkten innehåller extremt brandfarlig gas. Explosiv blandning med luft kan uppkomma vid utsläpp av även små mängder i slutet rum. Sörj för god ventilation och håll produkten avskild från värme och antändningskällor. Se även punkt 5-9.

AVSNITT 3: SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

Märkning enligt 67/548/EEG

Kemiskt namn	EG-Nr	CAS-Nr	Konc	Farosymbol(er)
BUTAN	203-448-7	106-97-8	90 - 100%	F+; R12

Klassifikation: *: Ej märkningspliktig; C: Frätande; E: Explosivt; F+: Extremt brandfarligt; F: Mycket brandfarligt; N: Miljöfarlig; O: Oxiderande; R: Radioaktiv; T: Giftig; T+: Mycket giftig; V: Varning. Risker dåligt kända; Xn: Hälsoskadlig; Xi: Irriterande; NOMEN OBLITUM: Ospecificerat, i sammanhanget harmlöst, ämne; Fullständig förklaring till R-fraser: Se punkt 16.

Märkning enligt 1272/2008/EG (GHS/CLP)

Kemiskt namn	Farosymbol(er)
BUTAN	Fara H220; Fara H350 H340; NE

Fullständig förklaring till faropiktogram och faroangivelser enligt GHS/CLP, se punkt 16. NP, NH och NE betyder att produkten är bedömd med avseende på fysikaliska faror, hälsofaror respektive miljöfaror varvid ingen märkning ska ske

AVSNITT 4: ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Generellt

Låt den skadade vila på varm plats med frisk luft samt skölj näsa, mun och svalg med vatten; Kvarstår symptom uppsök läkare.

Försök aldrig ge medvetslös person vätska eller annat via munnen.

Vid minsta tvekan eller om symtom kvarstår, sök läkare.

Vid inandning

Låt den skadade vila på varm plats med frisk luft eller syrgas, och för snarast till sjukhus.

Vid kontakt med ögonen

För säkerhets skull, spola ögat med vatten; Om symtom uppkommer, kontakta läkare.

Vid hudkontakt

Tag av förorenade kläder.

Värm utsatt kroppsdel i varmvatten om köldskada uppstått.

Förebyggande av förtäring

Ej angivet

AVSNITT 5: BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

Allmänna åtgärder vid brand eller hotande brand

Larma räddningstjänsten tel 112. Rädda först personer i fara. För undan gastuber, brandfarliga varor och oxiderande ämnen.

Gasbehållare med extremt brandfarlig gas. Bringas i säkerhet vid brand eller hotande brand. Observera risken för explosion om branden pågått mer än 10 minuter eller om gastuben utsatts för direkt påverkan av brinnande material.

Produktens brandegenskaper

Brandfarlig gas.

Lämpliga släckmedel

Släckes med pulver eller koldioxid; Brandman kan använda spridd vattenstråle.

Får ej släckas med

Bör ej släckas med vatten.

Farliga förbränningsgaser

Gasen bildar explosiv blandning med luft.

Skydd för räddningspersonal

Släckning ska ske på stort avstånd på grund av explosionsfaran.

Vid brand använd friskluftsmask.

AVSNITT 6: ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

Allmänna åtgärder vid spill och andra oavsiktliga utsläpp

Inandas ej gasen.

Observera risken för antändning och explosion.

Utrym området och ventiler bort ångorna.

Stäng av utrustning med öppen låga, glöd eller annan hetta.

Bryt strömtillförsel med huvudbrytare men ej med brytare i rummet där spill skett.

Observera risken för gnistbildning på grund av statisk elektricitet. Tag ej av kläder i det rum där spill skett.

Personliga skyddsåtgärder

Gasmask med filter typ A (brun) skyddande mot organiska gaser och ångor med kokpunkt > 65 C eller dammfilter IIb (P2) kan behövas vid sanering.

Miljöskyddsåtgärder

Undvik utsläpp till mark, vatten eller luft.

Rengöringsmetoder

Utrym utsläppsplatsen, stäng till och kalla på räddningstjänsten (Nödtel 112). Observera risken för gasexplosion.

Övriga upplysningar

Ej angivet

AVSNITT 7: HANTERING OCH LAGRING

Allmänna råd för hantering och lagring

Produkten skall förvaras så att hälso- och miljörisker förebyggs. Undvik kontakt med människor och djur och släpp inte ut produkten i känslig miljö.

Krav på arbetslokaler

Förvaras i väl ventilerat utrymme, ej över ögonhöjd.

Hantering

Håll denna produkt avskild från matvaror och utom räckhåll för barn och husdjur.

Ät, drick och rök inte i lokal där denna produkt hanteras.

Arbeta så att spill förebyggs. Om spill ändå skulle uppstå, åtgärda det omedelbart enligt anvisningarna i punkt 6 i detta säkerhetsdatablad.

Öppen eld, heta föremål, gnistbildning eller andra antändningskällor får inte förekomma i lokal där denna produkt hanteras. Förebygg statisk elektricitet genom halvledande golv och skosulor och en luftfuktighet över 50%.

Lagring

Lagringstemperatur

Lagras ej över normal rumstemperatur.

Speciella lagringsförhållanden

Förvaras ej i närheten av syrgas eller annan oxiderande gas.

Specifika användningsområden

Förvaras ej i närheten av syrgas eller annan oxiderande gas.

Fulltext för skyddsanvisningar vilka kan tillämpas på denna produkt, samt kompletterande säkerhetsinformation

P201	Begär särskilda instruktioner före användning
P202	Läs säkerhetsanvisningarna och se till att du har förstått dem innan du använder produkten
P281	Använd lämplig personlig skyddsutrustning
P308+P313	Om du exponerats eller utsätts på annat sätt: Sök läkarvård
P405	Förvaras inlåst
P501	Innehållet/behållaren lämnas till...

AVSNITT 8: BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

Begränsning av exponeringen på arbetsplatsen

Gränsvärden för exponering

Samtliga ingredienser (se punkt 3) saknar hygieniska gränsvärden.

Begränsning av exponeringen

Låt inte denna produkt onödigtvis komma i kontakt med människor eller djur och hantera den i alla avseenden med respekt för att den kan vara skadlig.

Förebyggande åtgärder

Krav på ventilation

Hanteras i lokal med god ventilation.

Hanteras i dragskåp eller utrymme med motsvarande säkerhet.

Krav på fasta installationer

Utrymningsplan ska finnas och utrymningsvägarna får ej vara blockerade.

Nöddusch och ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

Allmänna råd för förebyggande av skada

Inandas ej ångorna och undvik kontakt med hud, ögon och kläder.

Kontrollera regelbundet slangar och förslutningar med avseende på gasläckage.

Förvaras oåtkomligt för barn och husdjur.

Personlig skyddsutrustning

Allmänt

Arbetsplatsen ska i första hand ordnas så att personligt skydd endast skall behövas i undantagsfall, t ex i samband med service eller haverier.

Gasmask med filter avsett för förekommande farliga kemikalier bör vara placerad så att den kan tas på utanför den plats där spill eller haveri kan ske.

Underhåll och service av personlig skyddsutrustning ska ingå i arbetsplatsens plan för egentillsyn.

Kontroller och vidtagna åtgärder ska dokumenteras.

Arbetskläder

För val av arbetskläder rekommenderas att företagshälsovård eller annan expertis rådfrågas:

Använd ej kläder av syntetmaterial som kan ge upphov till statisk elektricitet.

Använd skor med halvledande sula för undvikande av uppladdning med statisk elektricitet.

Andningsskydd

Friskluftsmask kan behövas.

Handskydd

Handskar som skyddar mot kyla kan behövas.

För val av rätt material hänvisas till leverantör av skyddshanskar. Visa detta säkerhetsdatablad.

Ögonskydd

Skydda ansikte och ögon med skärm eller skyddsglasögon med sidoskydd.

Ögonskydd bör användas vid risk för direktkontakt eller stänk.

Hudskydd

Skydda all bar hud som kan tänkas komma i kontakt med produkten.

Begränsning av miljöexponeringen

För begränsning av miljöexposition, se punkt 12.

AVSNITT 9: FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

Allmän information

Utseende

Färglös gas

Aggregationstillstånd

Gas eller gasblandning

Lukt

Sötaktig

Bestämmelser med anledning av allmän hälso- eller miljöfara

Kokpunkt/kokpunktsintervall

-0.45 °C vid atmosfärtryck (101325 Pa)

Flampunkt

-60.0 °C

Brandfarlighet

brandfarlig gas

Antändningstemperatur: Ej angivet

Explosiva egenskaper

Ångorna kan redan under rumstemperatur bilda explosiva blandningar med luft

Explosionsområde

Nedre explosionsgräns: 1.5%

Övre explosionsgräns: 8.5%

Övrig fysikalisk och kemisk information

Smältpunkt/smältpunktsintervall

-138.35 °C

Gas antändbar vid 13 %(V/V) i luft

AVSNITT 10: STABILITET OCH REAKTIVITET

Stabilitet

Ämnet är stabilt; Observera dock övriga reaktiva egenskaper.

Förhållanden som ska undvikas

Reagerar häftigt med oxidationsmedel

Material som skall undvikas

Kan skada packningar, lackade eller målade ytor, fettbehandlingar, naturgummi och vissa syntetiska material

AVSNITT 11: TOXIKOLOGISK INFORMATION

Allmän eller ospecifik toxicitet

Den huvudsakliga risken med denna produkt är dess brandfarlighet.

Toxikokinetik, metabolism och distribution

Akuta effekter

Ej klassat som akut-giftigt ämne.

Frätande och irriterande effekter

Ej angivet

Övrig toxikologisk information.

Påverkan på omdömet och andra psykiska effekter

Vid höga halter bedövande eller narkotisk effekt.

Påverkan på människans mikroflora

Inverkan på människans mikroflora kan ej påvisas eller är obetydlig.

AVSNITT 12: EKOLOGISK INFORMATION

Ekotoxicitet

Allmän information

I de kvantiteter som denna produkt används kan man bortse från påverkan på miljön. Observera dock att närmiljön kan påverkas och att alla utsläpp i naturen kan påverka ekosystemen.

Undvik allt utsläpp i luften.

Global påverkan på atmosfären

Råmaterialens ursprung är inte känd men kan delvis komma från fossila material. Produkten i den form den tillhandahålls är inte skadlig för atmosfären. Tillskottet av koldioxid vid förbränningen är försumbar.

Rörlighet

Allmän information om rörlighet i naturen

Uppgift om rörlighet i naturen saknas men det finns ingen anledning att anta att produkten är miljöskadlig av denna anledning.

Persistens och nedbrytbarhet

Uppgift om persistens och nedbrytbarhet saknas men det finns ingen anledning att anta att produkten är svårnedbrytbar.

Bioackumuleringsförmåga

Uppgift om bioackumulering saknas men det finns ingen anledning att befara detta.

Andra skadliga effekter

Påverkan på närmiljön

Denna produkt bryts snabbt ner men stora utsläpp under kort tid kan skada närmiljön.

AVSNITT 13: AVFALLSHANTERING

Avfallshantering för produkten

Allmänna anvisningar för avfallshantering

Punktera inte behållaren. Kasta inte i kamin eller annan eldstad.

Släpp inte ut gasen där det finns risk för bildning av explosiva blandningar i luften.

Återvinning av produkten

Små mängder återvinns normalt inte; För större mängder kontakta leverantören.

Transport av avfallet

Avfallsklassificering enligt ADR-S Bilaga S (Uppdaterat: SRVFS 2005:8)

Ej angivet

Avfallshantering för förpackningsmaterialet

AVSNITT 14: TRANSPORTINFORMATION

UN-nummer

1011

Officiell transportbenämning

BUTAN

ADR-Klass

2: Gaser

ADR Riskgrupp

2F: Gas typ 2 och Brandfarlig

Transportmärkning enligt ADR (2009)

AVSNITT 15: GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

Riskfraser

R12 Extremt brandfarligt

Farosymbol(er)

F+
Extremt
brandfarligt

Säkerhetsfraser

S9 Förpackningen förvaras på väl ventilerad plats

S16 Förvaras åtskilt från antändningskällor - Rökning förbjuden

S33 Vidtag åtgärder mot statisk elektricitet

S46 Vid förtäring kontakta genast läkare och visa denna förpackning eller etiketten

Märkning enligt GHS/CLP

Fysikaliska faror

Faroangivelse

Extremt brandfarlig gas

Fara

Faror för människors hälsa

Faroangivelse

Kan orsaka cancer

Kan orsaka genetiska defekter

Fara

Faror för miljön

Faroangivelse

saknas

Skyddsanvisningar ska begränsas men anvisningar saknas ännu. Se punkt 7 för samtliga tillämpliga skyddsanvisningar.

AVSNITT 16: ANNAN INFORMATION

Varning för felaktig användning

Denna produkt kan orsaka skada vid felaktig användning. Tillverkaren, distributören eller leverantören ansvarar ej för skador till följd av annan användning än den för vilken produkten är avsedd.

Fulltext för riskfraser nämnda i punkt 3 samt kompletterande riskinformation

R12 Extremt brandfarligt

Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i punkt 3, samt kompletterande faroinformation

H220 Extremt brandfarlig gas

H350 Kan orsaka cancer

H340 Kan orsaka genetiska defekter

Revisioner av detta dokument

Den första editionen av detta dokument fastställdes 2010-11-29

Denna version fastställdes 2010-11-26.

Omräknat till GHS/CLP 2010-11-29.

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad har genererats av programmet KemRisk®, Antivenena AB, Evastigen 9, SE-590 71 Ljungsbro, Sverige.